

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2014

MEPUTSO: 100

NAKO: 2½ diiri

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO tše THARO, e lego ya A, ya B le ya C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana (20)
2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma karolo YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng le LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o badišiše le go dira palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša metsotso ye e ka bago 80 go KAROLO YA A, ye 40 go KAROLO YA B le ye 30 KAROLONG YA C.
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa karolo YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a go se fete a 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

- 1.1 O ntshwele ka mare ge o ka mpona ke bušeditše. [50]
- 1.2 Go šoma ka maatla le maikemišetšo go tliša katlego bophelong. [50]
- 1.3 Dingaka tša setšo di swanetše go dumelelwa go šoma ka maokelong. Dumela goba o ganetše. [50]
- 1.4 Di tšwele, dipoelo tša marematlou. [50]
- 1.5 Tšhomišano ya setšhaba le maphodisa e ka fediša bosenyi. [50]
- 1.6 Ge nkabe e se ka yena ... [50]
- 1.7 Lebeledišiša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka se tee sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego.

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho se o se kgethilego.

1.7.1

[Inthanete]

[50]

1.7.2

[Nova Development]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a go se fete a 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 Lengwalo la semmušo

Ngwalela ba Lekgotla la Dikereke lengwalo o ba kgopele mašeleng (pasari) a go tšwetša dithuto tša gago pele.

[30]**2.2 Potšišotherišano**

O be o dirile kgopelo ya mošomo wa lebakanyana lebenkeleng la dijo tikologong ya geno. O tšwa go tsenela potšišotherišano ya mošomo woo. Re alele potšišotherišano yeo. E thome ka tsela ye:

MONGMOŠOMO: Ke ka lebaka la eng o nyaka go šoma mo?
MOKGOPEDI: (Lebaka) ...

[30]**2.3 Lenaneothero le metsotso**

O mongwaledi wa Lekgotla la Bafsa motseng wa geno. Ngwala lenaneothero le metsotso ya kopano yeo e bego e swerwe mabapi le go itokišetša ditiragalo tša Letšatši la Bohwa ('Heritage Day').

[30]**2.4 Taodišwana (Athikele) ya kuranta**

Ngwalela kuranta ya tikologo ya geno taodišwana mabapi le meletlo ya go laelana le barutwana ba mphato wa marematlou.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B:****30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tša tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a go se fete a 100.

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 Papatšo

Mmago o sa tšwa go thoma kgwebo ya go bapatša matšoba gomme o go kgopetše gore o e tsebagatše. Ngwala papatšo yeo.

[20]**3.2 Pukutšatši**

O be o le mokgathatema wa ditiragalo tša Letšatši la Mandela. Ngwala pukutšatši o hlaloše ditiragalo tša letšatši leo go ya ka go latelana ga tšona.

[20]**3.3 Ditaelo**

Ngwana wa geno o ya go tsena sekolo kgole le gae moo a yago go thoma go itlhatswetša. Mo ngwalele ditaelo tša go hlatswa diaparo.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100**